

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 350/11
15.12.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vesne Popović, predsednika veća, Lidije Đukić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca D.V.iz N, čiji je punomoćnik A.J, advokat iz N.S, protiv tužene Republike Srbije – Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike Beograd, koju zastupa Republički javni pravobranilac, Odeljenje u Novom Sadu, radi isplate, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda u Novom Sadu Gž br.9704/10 od 22.09.2010. godine, u sednici održanoj 15.12.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJU SE presuda Apelacionog suda u Novom Sadu Gž br.9704/10 od 22.09.2010. godine i presuda Opštinskog suda u Novom Sadu broj P br.2814/08 od 17.11.2008. godine, tako što se ODBIJA tužbeni zahtev kojim je tužilac tražio da se tužena obaveže da mu isplati razliku između pripadajućeg i isplaćenog dela invalidskih primanja na ime naknade za vreme nezaposlenosti za period od 01.03.2002. godine do 31.03.2005. godine i na ime dopunske lične invalidnine za period od 01.06.2001. godine do 31.03.2005. godine, sa zakonskom zateznom kamatom na pojedinačno određene mesečne iznose od dospelosti do isplate.

U preostalom delu revizija tužene ODBIJA SE kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Novom Sadu Gž br.9704/10 od 22.09.2010. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P br.2814/08 od 17.11.2008. godine, kojom je odbijen prigovor apsolutne i stvarne nenadležnosti suda, usvojen tužbeni zahtev pa je obavezana tužena da isplati tužiocu po osnovu sticanja bez osnova na ime razlike u pripadajućem i isplaćenom delu invalidskih primanja na ime naknade za vreme nezaposlenosti za period od 01.03.2002. godine do 31.03.2006. godine iznos od 255.632,00 dinara i na ime dopunske lične invalidnine za period od 01.06.2001. godine do 31.03.2006. godine iznos od 69.050,75 dinara ili ukupno 324.682,80 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom u iznosima i od datuma bliže navedenim u izreci do isplate, kao i troškove postupka od 32.000,00 dinara.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu tužena je izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava. Predložila je da se revizija smatra dozvoljenom po odredbi člana 395. Zakona o parničnom postupku, zbog potrebe ujednačenja sudske prakse.

Rešenjem R3 45/10 od 12.01.2011. godine Apelacioni sud u Novom Sadu predložio je Vrhovnom kasacionom sudu odlučivanje o reviziji primenom člana 395. ZPP.

Po oceni Vrhovnog kasacionog suda ispunjeni su uslovi za izuzetnu dozvoljenost revizije u ovom sporu propisani odredbom člana 395. ZPP, jer u konkretnom slučaju postoji potreba ujednačenja sudske prakse.

Vrhovni kasacioni sud ispitao je pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP („Službeni glasnik RS“, broj 125/04), koja se primenjuje na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama ZPP („Službeni glasnik RS“, broj 111/09) i našao da je revizija delimično osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, rešenjem Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo, rad i socijalnu politiku APV od 06.02.1998. godine tužiocu je priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VI grupe sa 60% invaliditeta privremeno, kao i pravo na invalidninu u mesečnom iznosu od 313,00 dinara počev od 01.11.1997. godine do 31.12.1998. godine. Rešenjem Opštinske uprave Odeljenja za društvene delatnosti Opštine Ruma od 29.05.2001. godine tužiocu je priznato pravo na dopunsku ličnu invalidninu u iznosu od 806,00 dinara mesečno počev od 01.06.2001. godine pa dok za to postoje uslovi. Rešenjem istog organa od 12.02.2002. godine tužiocu je priznato pravo na naknadu za vreme nezaposlenosti u mesečnom iznosu od 4.407,00 dinara počev od 01.03.2002. godine

pravo na naknadu za vreme nezaposlenosti u mesečnom iznosu od 4.407,00 dinara počev od 01.03.2002. godine pa dok za to postoje zakonski uslovi. U spornom periodu tužiocu je isplaćen iznos manji od 255.542,00 dinara po osnovu naknade za vreme nezaposlenosti i iznos od 68.554,00 dinara po osnovu dopunske lične invalidnine. Tužbu u ovom sporu tužilac je podneo 04.04.2008. godine.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtev i obavezali tuženu da tužiocu isplati tražene naknade za ceo sporni period. Zaključili su da je neosnovan prigovor zastarelosti potraživanja koji je istakla tužena, jer se ne radi o povremenim potraživanjima iz člana 372. Zakona o obligacionim odnosima, za koje je propisano da zastarevaju za tri godine. Radi se o potraživanjima koja se povremeno obračunavaju i za koja nije propisan poseban rok zastarelosti, zbog čega se primenjuje opšti zastarni rok od 10 godina, pa potraživanje tužioca nije zastarelo.

Po oceni Vrhovnog kasacionog suda, pravni zaključak nižestepenih sudova o pravnoj prirodi potraživanja i prigovoru zastarelosti zasnovan je na pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Naknada za dopunsku zaštitu (dopunska invalidnina) i naknada za vreme nezaposlenosti imaju karakter povremenih potraživanja. Prema odredbi člana 28. i 51. Zakona o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni list SRJ“, broj 24/98, 29/98) ova potraživanja određuju se u mesečnim iznosima, a prema odredbi člana 71. ovog zakona, isplaćuje se po isteku meseca za koji se isplata vrši.

Prema odredbi člana 372. stav 1. u vezi člana 379. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima potraživanja povremenih davanja koja dospevaju godišnje ili u kraćim određenim razmacima vremena (povremena potraživanja), zastarevaju za tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja.

U konkretnom slučaju, tužiocu je konačnim i pravnosnažnim rešenjem organa uprave priznato pravo na naknadu za dopunsku zaštitu i naknadu za vreme nezaposlenosti. Međutim, tužena ove naknade u spornom periodu nije isplaćivala u priznatom iznosu, već je tužiocu uskratila punu isplatu.

Imajući u vidu momenat podnošenja tužbe - 04.04.2008. godine i delimičnu osnovanost istaknutog prigovora zastarelosti, potraživanje tužioca na ime naknade za vreme nezaposlenosti zastarelo je za period od 01.03.2002. godine do 31.03.2005. godine, a potraživanje naknade za dopunsku zaštitu - od 01.06.2001. godine do 31.03.2005. godine, sa traženom zakonskom zateznom kamatom od dospelosti do isplate, zbog čega su nižestepene presude u tom delu preinačene i tužbeni zahtev odbijen kao neosnovan.

U preostalom delu (za period od tri godine pre podnošenja tužbe), počev od 01.04. 2005. godine do 31.03.2006. godine potraživanje tužioca nije zastarelo. Imajući u vidu da visina neisplaćenog potraživanja za ove vrste naknade nije sporna, u tom delu revizija tužene je odbijena kao neosnovana.

Iz navedenih razloga, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 407. stav 1. i 405. stav 1. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Vesna Popović,s.r.